

ÅRSMELDING 2020
FOR KONTROLLUTVALGET I
ASKØY KOMMUNE

1.	<i>Formål og oppgaver for kontrollutvalget</i>	4
2.	<i>Sammensetning av kontrollutvalget</i>	4
3.	<i>Om virksomheten i 2020</i>	4
4.	<i>Konsekvenser av Covid-19 pandemien</i>	5
5.	<i>Sekretariatsordningen</i>	5
6.	<i>Revisjonstjenesten</i>	6
7.	<i>Forum for Kontroll og Tilsyn</i>	6
8.	<i>Opplæring</i>	7
9.	<i>Kontrollutvalget på Askøy kommune sin hjemmeside</i>	7
10.	<i>Budsjett for kontrollarbeidet i Askøy kommune</i>	7
11.	<i>Forvaltningsrevisjon i 2020</i>	8
11.1.	Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 - 2020	8
11.2.	Forvaltningsrevisjon av arbeidet med å sikre et trygt og godt skolemiljø	9
11.3.	Forvaltningsrevisjon innen bemanning og sykefravær	10
12.	<i>Eierskapskontroll i 2020</i>	11
12.1.	Plan for eierskapskontroll	11
12.2.	Gjennomført eierskapskontroll i 2020.....	12
13.	<i>Arbeid med regnskapsrevisjon og den økonomiske situasjonen</i>	13
13.1.	Den økonomiske situasjonen i Askøyhallene KF	13
13.2.	Den økonomiske situasjonen i Askøy kommune	13
14.	<i>Oppfølging tilsynsrapporter miljørettet helsevern</i>	14
15.	<i>Andre saker kontrollutvalget har behandlet</i>	14
16.	<i>Oppfølging av tidligere gjennomførte revisjoner</i>	15
16.1.	<i>Investeringsprosjekt vann og avløp</i>	15
16.2.	<i>Undersøkelser levering av tjenester teknisk avdeling</i>	16
16.3.	<i>Saksforberedelse og vedtaksoppfølging</i>	17
16.4.	<i>Samhandlingsreformen</i>	18
16.5.	<i>Kommunal utleievirksomhet av næringseiendom</i>	19

1. Formål og oppgaver for kontrollutvalget

Kontrollutvalget i Askøy kommune skal føre løpende kontroll av kommunen på vegne av kommunestyret, jf. kommuneloven § 23-1 første ledd.

Formålet med kontrollutvalgets arbeid er å medvirke til at det blir allmenn tillit til at kommunen sine oppgaver blir løst på best mulig måte, og i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

I kommuneloven § 23-1 står det videre bl.a.:

Kontrollutvalget skal påse at

- a) kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- b) det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak*
- c) det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i*
- d) det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)*
- e) vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp. at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.*

2. Sammensetning av kontrollutvalget

For valgperioden 2019 - 2023 er kontrollutvalget sammensatt slik:

Leder Benjamin Jakobsen (Ap)
Nestleder Trond Gravdal (H)
Medlem Sonja Ramsvik (SP)
Medlem Ove A. Hansen Johannessen (FrP)
Medlem Grethe Blindheim (AL)

Benjamin Jakobsen (Ap) har sete i kommunestyret.

3. Om virksomheten i 2020

- Kontrollutvalget hadde 6 møter.
- Kontrollutvalget behandlet 51 politiske saker og 35 referatsaker
- Kontrollutvalget har åpne møter.
- Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalget
- Rådmann og andre ansatte i kommunen har møtt for å informere til kontrollutvalget, når de er blitt innkalt
- Revisjonen har også møtt på møtene i kontrollutvalget.
- Kontrollutvalget har fått tilgang til den informasjon det ble bedt om.

4. Konsekvenser av Covid-19 pandemien

Grunnet Covid-19 pandemien har kontrollutvalget i Askøy kommune, som mange andre, vært nødt til å gjennomføre møtene i stor grad som fjernmøter. Det har likevel ikke ført til forsinkelser på saker og utvalget har klart å gjennomføre bestilt kontrollarbeid innen lovbestemte tidsfrister.

5. Sekretariatsordningen

I kommuneloven § 23-7 Sekretariatet står det dette:

Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for at kontrollutvalget får sekretariatsbistand som tilfredsstillende utvalgets behov.

Sekretariatet skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon og av den eller dem som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunen.

Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til

- a) ansatte i kommunen eller fylkeskommunen som har andre arbeidsoppgaver enn å være sekretær for kontrollutvalget*
- b) den som utfører revisjon for den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen*
- c) medlemmer av kontrollutvalget, kommunestyret eller fylkestinget i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen.*

Den som utfører sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget, er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir.

Kommunestyret og fylkestinget velger selv sekretariat for kontrollutvalget etter innstilling fra kontrollutvalget.

Askøy kommune inngikk kontrakt med sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune, nå Vestland fylkeskommune, på å utføre sekretariatstjenester for kontrollutvalget fra 01.07.2017. Roald Breistein har utført sekretær oppgavene for utvalget i 2020.

Sekretariat for kontrollutvalet i Vestland fylkeskommune er forøvrig sekretariat for kontrollutvalget i fylkeskommunen, samt kontrollutvalgene i disse kommunene: Øygarden, Samnanger, Stord, Kvinnherad, Bømlo, Tysnes, Ulvik, Eidfjord, Kvam, Ullensvang, Bjørnafjorden, Fitjar, Vaksdal og Austevoll. I tillegg til dette er sekretariatet også sekretær for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd.

6. Revisjonstjenesten

Kontrollutvalget skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med den kommunale forvaltningen. Utvalget må holde seg orientert om hvilke saker revisjonen arbeider med og føre tilsyn med at revisjonsarbeidet er à jour og foregår i samsvar med forskrift og vedtak.

På grunnlag av revisjonen sine rapporter, regnskapsplan og annen informasjon, har utvalget ført tilsyn med at forvaltningen er i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og vedtak. Utvalget skal videre i samarbeid med revisjonen gjennomføre en systematisk vurdering av bruk og forvaltning av de kommunale midler, med utgangspunkt i oppgaver, ressursbruk og oppnådde resultat (forvaltningsrevisjon).

Deloitte AS ble på ny valgt som revisor for Askøy kommune med virkning fra 01.07.2018 etter en forutgående konkurranse.

Til daglig er det den valgte revisor som utfører kontrollen mot kommunen, men kontrollutvalget har et eget ansvar med å se til at arbeidet blir tilfredsstillende utført. Kommuneloven stiller krav om at utvalget selv må vise en aktiv holdning. For å få utført det arbeid utvalget er pålagt, er en avhengig av god kommunikasjon med kommunestyret, administrasjonen i kommunen og revisor. Samarbeidet har vært godt med de aktuelle aktører.

Deloitte har lagt frem revisjonsmelding for revisjon av regnskapet for 2019, slik kravet er, samt rapporter og annen informasjon om revisjonen sitt arbeid.

Deloitte sin plan for regnskapsrevisjon for 2020 ble presentert for utvalget i møte 09.09.2020. Videre orienterte Deloitte kontrollutvalget om den utførte risiko- og vesentlighetsvurderingen om forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltninga for 2020 i det samme møtet.

De presenterte den gjennomførte interimrevisjonen for 2020 for kontrollutvalget i møte 08.12.2020. Deloitte har i forbindelse med interimrevisjonen gjort særskilte vurderinger av rutiner innen deler av intern kontrollen i kommunen.

På bakgrunn av interimrevisjonsrapporten gjorde kontrollutvalget slikt vedtak:

«Kontrollutvalget tar oppsummering etter interimrevisjon 2020 for Askøy kommune til orientering.»

Ansvarlig revisor har vært partner i Deloitte, Unni-Renate Moe. Hun har i tråd med regelverket lagt fram egenvurdering for at Deloitte er uavhengig i forhold til Askøy kommune.

7. Forum for Kontroll og Tilsyn

FKT er en interesseorganisasjon for kontrollutvalgene i Norge og deres sekretariat. Kontrollutvalget i Askøy kommune meldte seg inn i forumet i 2020.

FKT sin årlige fagkonferanse som skulle vært holdt i tidsrommet 03. - 04.05.2020 ble avlyst grunnet korona pandemien. Årsmøtet ble derimot gjennomført digitalt.

8. Opplæring

I februar 2020 deltok 2 av medlemmene i kontrollutvalget på felles folkevalgtopplæring på Solstrand for kontrollutvalgene i kommunene i tidligere Hordaland.

I løpet av 2020 ble det i regi av Deloitte AS arrangert kurs for kontrollutvalget innen «Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll». Kostnaden til dette kurset ligger inne som en del av fastprisen i avtalen mellom Deloitte og kommunen.

9. Kontrollutvalget på Askøy kommune sin hjemmeside

Kontrollutvalget er godt synlig på hjemmesiden til kommunen, på samme måte som de andre politiske utvalgene.

10. Budsjett for kontrollarbeidet i Askøy kommune

Kontrollutvalget behandlet konsekvensen av at budsjettet til kontrollarbeidet i Askøy kommune ble kuttet med kr. 400 000 i møte 05.02.2020 der det ble vedtatt slik innstilling til kommunestyret:

1. *Kommunestyret registrerer at rådmannen, ved å foreslå å kutte kr. 400 000 i kontrollutvalget sitt budsjettforslag for 2020, har påvirket i hvor stor grad han skal bli kontrollert av kontrollutvalget på vegne av kommunestyret.*
2. *Kommunestyret ber rådmannen heretter sende kontrollutvalget sitt budsjettforslag ubeskåret til kommunestyret som er kontrollutvalgets oppdragsgiver.*
3. *Kommunestyret vedtar tilleggsbevilgning på kr. 400 000 på budsjett for kontrollarbeidet i Askøy kommune for 2020. Dette for å kunne ivareta lovpålagte oppgaver og fullføre forvaltningsrevisjoner i tråd med gjeldende plan for forvaltningsrevisjon.*

Kommunestyret behandlet denne innstillingen i møte 07.05.2020 der det ble gjort slikt vedtak:

«Kommunestyret opprettholder sitt vedtak i budsjett for kontrollarbeidet. Kommunestyret minner om at rådmannen kun legger frem forslag til budsjett. Det er kommunestyret som vedtar budsjettet.»

Reduksjonen i budsjettet har medført at kontrollutvalget ikke har hatt mulighet til å få gjennomført kontroll i 2020 fullt ut, i tråd med kravene i kommuneloven.

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) har stilt spørsmål til Kommunal og moderniseringsdepartementet (KMD) om tolkning av rådmannen sin rolle ift. kontrollutvalgets budsjett forslag etter kommuneloven § 23-5. KMD svarte bl.a. dette i brev av 15.10.2020:

«Departementet legger derfor til grunn at kommunedirektøren ikke kan endre eller redusere kontrollutvalgets budsjettforslag for kontrollarbeidet før det skal behandles i formannskapet. Kontrollutvalgets budsjettforslag skal følge formannskapets innstilling til årsbudsjettet etter § 14-3 tredje ledd til kommunestyret.»

Det aktuelle brevet ble lagt frem som referatsak i møte i kontrollutvalget 21.10.2020 og kopi ble sendt Askøy kommune 19.10.2020.

11. Forvaltningsrevisjon i 2020

Kommuneloven § 23-2. Kontrollutvalgets ansvar og myndighet punkt c lyder slik:

«Kontrollutvalget skal påse at:

c) det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i.»

Vidare går det frem av kommuneloven § 23-3. Forvaltningsrevisjon dette:

«Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.»

Kontrollutvalget vurderer bl.a. kvaliteten i saksbehandlingen og om vedtak og premisser er tilstrekkelig klart utformet til at vedtakene kan effektueres. I den nye kommuneloven gjelder dette også internt i selskap som kommunen har eierinteresser i. I punktet nedenfor kommer kort omtale av de revisjonene innen dette feltet som kontrollutvalget har behandlet i 2020.

11.1. Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 - 2020

Kommuneloven § 23-3 Forvaltningsrevisjon lyder bl.a. slik:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegerer til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

Kontrollutvalget har i 2020, med god bistand fra Deloitte, gjennomført en slik risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og av virksomheten i kommunen sine selskap.

På bakgrunn av dette er det videre utarbeidet en plan for forvaltningsrevisjon som ble behandlet i kommunestyret 29.10.2020 der det ble gjort slikt vedtak etter innstilling fra kontrollutvalget:

1. Forslag til plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024 for Askøy kommune blir vedtatt slik den foreligger.
2. Planen erstatter plan forvaltningsrevisjon for perioden 2016 - 2020.
3. Planen gjelder for resten av valgperioden og fram til ny plan etter intensjonen blir vedtatt i 2024.
4. Kommunestyret delegerer myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer og omprioriteringer i planen, samt til å kunne definere og avgrense konkrete prosjekt innenfor de utvalgte områdene i planen.
5. Planen skal evalueres minst en gong i valgperioden. Kommunestyret delegerer myndighet til kontrollutvalget til å gjøre denne evalueringen.
6. Kontrollutvalget skal rapportere resultatet av forvaltningsrevisjoner til kommunestyret etter hvert.
7. Kommunestyret ber kontrollutvalget vurdere revisjon forslag 8 bør prioriteres høyt.

På bakgrunn av punkt 7 i vedtaket over gjorde kontrollutvalget slikt vedtak i møte 08.12.2020:

«Kontrollutvalget ønsker at prosjekt nr. 8 Byggesak flyttes opp som nr. 2 i prioritert plan for forvaltningsrevisjon.»

Etter dette er disse prosjektene satt opp i prioritert rekkefølge i den vedtatte planen:

1. *Bemannings og sykefravær*
2. *Byggesak*
3. *Barnevernet*
4. *Rus og psykisk helse*
5. *Vedlikehold av kommunale bygg*
6. *Internkontroll og kvalitetssystem*
7. *Kultur og fritid*
8. *Bærekraft, klima og miljø*
9. *Beredskap og krisehåndtering*
10. *Askøy kommunale eiendomsselskap AS*
11. *Hjemmebaserte tjenester og institusjonstjenesten*
12. *Investeringer*

11.2. Forvaltningsrevisjon av arbeidet med å sikre et trygt og godt skolemiljø

Kontrollutvalget bestilte i møte 17.10.2019 forvaltningsrevisjon av arbeidet med å sikre et trygt og godt arbeidsmiljø. Revisjonsrapport ble behandlet av kommunestyret i møte 29.10.2020 der det ble gjort slikt vedtak:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport av arbeidet med å sikre et trygt og godt skolemiljø, ber kommunestyret rådmannen:

1. *Sikre at skolene gjennomfører systematiske og målrettede evalueringer av tiltak for å skape et trygt og godt skolemiljø, og at både elever og foresatte er involvert i disse prosessene.*
2. *Sikre at det er et tydelig skille mellom møter i skolens samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalg.*
3. *Sikre at alle tiltak/sanksjoner knyttet til mobilbruk er hjemlet i skolens ordensreglement, jf. opplæringsloven § 9 A-10 tredje ledd, og at ordensreglementene er i tråd med gjeldende regelverk.*
4. *Sørge for at det foreligger rutiner som sikrer tilfredsstillende informasjon til elever og foresatte om rettigheter og plikter etter opplæringsloven kap. 9 A.*
5. *Sørge for at det blir gitt tydelige føringer for hvordan de ansatte skal oppfylle aktivitetsplikten. Blant annet bør det i større grad utarbeides skriftlige rutiner knyttet til ivaretagelse av plikten til å følge med og plikten til å gripe inn.*
6. *Sørge for at de ansatte på den enkelte skole er godt kjent med rutinene som foreligger i Plan for trygt og godt skolemiljø for hvordan tilfeller av skjerpet aktivitetsplikt skal følges opp.*
7. *Sørge for at skolene, gjennom for eksempel erfaringsdeling og opplæring, etablerer en mest mulig lik terskel for å opprette aktivitetsplaner.*
8. *Sikre at alle aktivitetsplaner som blir utarbeidet oppfyller minstekravene som går frem av opplæringsloven § 9 A-4 sjette ledd.*
9. *Sørge for å gi tydeligere føringer for hvordan skolene skal sikre at involverte elever blir hørt og hvordan man skal få eleven sin stemme bedre frem i aktivitetsplanene.*
10. *Tydeliggjøre hvordan skolene skal dokumentere hva som er gjort for å oppfylle aktivitetsplikten (hva slags informasjon som er av slik karakter at den skal dokumenteres, hvem som har ansvar for å dokumentere, og hvor dokumentasjonen skal lagres), og avklarer hvordan informasjon som inneholder personopplysninger blir oppbevart.*
11. *Utarbeide retningslinjer som gir føringer for gjennomføring og oppfølging av systematiske risikovurderinger knyttet til vold, trusler og annen utagerende elevatferd.*
12. *Sørge for at tiltak som er satt i verk for å forebygge vold og annen utagerende atferd blant elever evalueres på en systematisk måte, slik at man får frem både hva man bør videreføre og hvilke endringer det eventuelt er behov for.*

13. *Tydeliggjøre i hvilke tilfeller det skal meldes avvik, og at det skal meldes avvik på alle voldshendelser.*
14. *Tydeliggjøre arbeidsgivers ansvar for oppfølging av ansatte som har blitt utsatt for vold eller trusler om vold.*
15. *Å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget innen 31.12.2020 som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen.*
16. *Rådmannen melder til UOL, Formannskapet og Kommunestyret hvordan skolenes arbeid med Opplæringslovens §9A følges opp i avdelingen, og hvordan de strukturelle endringene avdelingen har opplevd i de siste årene eventuelt ha påvirket den oppfølgingen.*

11.3. Forvaltningsrevisjon innen bemanning og sykefravær

Kontrollutvalget bestilt forvaltningsrevisjon innen bemanning og sykefravær i møte 08.12.2020 der det ble gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalget ønsker at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon innen Bemanning og sykefravær».*
2. *Deloitte blir bedt om å levere forslag til prosjektplan i tråd med de føringer utvalget har gitt, inkl. formål, problemstillinger, ev. avgrensninger, ressursbruk og leveringstidspunkt.*
3. *Forslag til prosjektplan bes levert sekretariatet senest innen 20.01.2021.*
4. *Prosjektplanen skal godkjennes av kontrollutvalget i neste møte.*
5. *Kontrollutvalget ønsker at prosjekt nr. 8 Byggesak flyttes opp som nr. 2 i prioritert plan for forvaltningsrevisjon.*

Forslag til prosjektplan i tråd med vedtaket over skal behandles i møte i kontrollutvalget 10.02.2021.

12. Eierskapskontroll i 2020

I gammel kommunelov var dette omtalt som selskapskontroll som innebar både forvaltningsrevisjon i kommunens selskap og kommunens eieroppfølging av selskapene.

Etter ny kommunelov er det nå slik at forvaltningsrevisjon i kommunens selskap skal inngå i plan for forvaltningsrevisjon som er omtalt i punkt 11 foran.

Kommuneloven § 23-2. Kontrollutvalgets ansvar og myndighet punkt d lyder slik:

«Kontrollutvalget skal påse at:

d) det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll).»

Videre går det frem av kommuneloven § 23-4. Eierskapskontroll dette:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.»

12.1. Plan for eierskapskontroll

Kommuneloven § 23-4 Eierskapskontroll lyder slik:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegerer til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

Kontrollutvalget har i 2020, med god bistand fra Deloitte, gjennomført en slik risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap i selskap.

På bakgrunn av dette er det videre utarbeidet en plan for eierskapskontroll som ble behandlet i kommunestyret 29.10.2020 der det ble gjort slikt vedtak etter innstilling fra kontrollutvalget:

1. Forslag til plan for eierskapskontroll for perioden 2020 - 2024 for Askøy kommune vedtas slik den foreligger.
2. Planen erstatter plan for selskapskontroll for perioden 2016 - 2020.
3. Planen gjelder for resten av valgperioden og frem til ny plan etter intensjonen blir vedtatt i 2024.
4. Kommunestyret delegerer myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer og omprioriteringer i planen, samt til å kunne definere og avgrense konkrete prosjekt innenfor de utvalgte områdene i planen.
5. Planen skal evalueres minst en gang i valgperioden. Kommunestyret delegerer myndighet til kontrollutvalget til å gjøre denne evalueringen.
6. Kontrollutvalget skal rapportere resultatet av eierskapskontroller til kommunestyret.

I den vedtatte planen er disse prosjektene satt opp i prioritert rekkefølge:

1. *Overordnet eierskapsforvaltning i kommunen*
2. *Eierskapskontroll av Askøy kommunale eiendomsselskap AS*
3. *Eierskapskontroll av eierskap i grunneierlag*
4. *Eierskapskontroll av kommunen av Trigger AS*

12.2. Gjennomført eierskapskontroll i 2020

Det er av budsjettmessige årsaker ikke gjennomført eierskapskontroll i 2020.

13. Arbeid med regnskapsrevisjon og den økonomiske situasjonen

13.1. Den økonomiske situasjonen i Askøyhallene KF

Kontrollutvalget behandlet årsmelding og regnskap 2019 for Askøyhallene KF i møte 19.05.2020 og vedtok slik uttalelse:

- 1. Kontrollutvalget registrerer at Askøyhallene KF i 2019 hadde et regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 877.842 og et netto driftsresultat på + 6,66 %, dvs. godt over anbefalingen til Riksrevisjonen og TBU.*
- 2. Videre registrerer kontrollutvalget at disposisjonsfondet er på 7,7 %, godt over anbefalingen til Riksrevisjonen.*
- 3. Kontrollutvalget støtter seg ellers til Deloitte sin uttalelse om den økonomiske situasjonen for Askøyhallene KF for året 2019, og har ikke øvrige merknader til denne.*
- 4. Uttalelsen blir sendt kommunestyret via formannskapet.*

13.2. Den økonomiske situasjonen i Askøy kommune

Kontrollutvalget behandlet årsmelding og regnskap 2019 for Askøy kommune i møte 19.05.2020 der det ble gitt bl.a. slik uttalelse:

- Det anbefales at Askøy kommune prioriterer å sette fokus på forbedringsområdene som kommer frem i revisjonsrapport nr. 11 for 2019 fra Deloitte.*
- Kontrollutvalget ser det som positivt at Askøy kommune i 2019 har et tilfredsstillende disposisjonsfond som stort sett er i tråd med Riksrevisjonens sine anbefalinger. Utvalget mener at det bør tilstrebes at disposisjonsfondet er minst på dette nivået fremover og at det helst økes.*
- Kontrollutvalget er bekymret for at Askøy kommune har et lavt driftsresultat i 2019.*
- Kontrollutvalget er også bekymret for at Askøy kommune sin lånegjeld har vært høy flere år på rad og ligger langt over Riksrevisjonens anbefaling. Den er i 2019 på 129,1 % ift. driftsinntektene, mens det er anbefalt at den ligger under 75 %. Tilsvarende tal i 2017 var på 119,0 % og 2018 122,7 %.*
- Kontrollutvalget er videre bekymret for at Askøy kommune har kommet opp i en stram økonomisk situasjon, der fylkesmannen etter en lovlighetskontroll i 2019 har vurdert at økonomiplanen ikke tilfredsstillende kommunelovens krav til realisme.*

På bakgrunn av denne uttalelsen ble det gjort slikt vedtak:

- 1. Kontrollutvalget vedtar utkast til uttalelse, med endringen som kom frem i kulepunkt 2, om Askøy kommune sitt årsregnskap for 2019.*
- 2. På bakgrunn av det som kommer frem i revisjonsrapport nr. 11 for 2019 fra Deloitte ber kontrollutvalget om at rådmannen kommer i møte 09.09.2020 for å redegjøre for hva som er/vil bli gjort i forhold til anbefalingene i rapporten.*

Oppfølging av punkt 2 i vedtaket ble dessverre ikke gjennomført i 2020, men det tas sikte på at dette vil bli gjort i første møte i 2021.

14. Oppfølging tilsynsrapporter miljørettet helsevern

Rådmannen orienterte kontrollutvalget om status i arbeidet med oppfølging av rapporter innen miljørettet helsevern innen skoler i møte 21.10.2020 der det ble gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalget tar status for oppfølging av rapporter innen miljørettet helsevern i skoler til orientering.*
2. *Kontrollutvalget er bekymret for at det tilsynelatende ikke settes av nok midler til miljørettet helsevern i Askøyskolen.*

15. Andre saker kontrollutvalget har behandlet

- Orientering fra rådmannen om
 - Interpellasjon om forhold knyttet til plan 271
 - Oppfølging av tilsynsrapporter innen barnevern
 - Oppfølging av tilsynsrapport om avløpshåndtering
 - Spørsmål til årsmeldingen for Askøy kommune for 2019
 - Prosessen med tilsetting av ny teknisk sjef
 - Utviklingen i lærernormen i ungdomsskolen fra 2018 og frem til nå
- Kontrollrapport 2019 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen
- Årsmelding 2019 for kontrollutvalget
- Budsjettforslag for kontrollarbeidet i 2021
- Valg av kurs i regi av Deloitte

16. Oppfølging av tidligere gjennomførte revisjoner

Kontrollutvalget har i løpet av 2020 fulgt opp status på hvilke tiltak som er iverksatt i forhold til kommunestyrets vedtak i tidligere gjennomførte revisjoner. Resultatet av dette arbeidet går frem av punktene under.

Kontrollutvalget har et spesielt ansvar for å følge opp at kommunestyrets vedtak i forbindelse med behandling av revisjonsrapporter blir fulgt opp. Det blir vist til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 som lyder slik:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.»

16.1. Investeringsprosjekt vann og avløp

Det ble gjennomført forvaltningsrevisjon innen investeringsprosjekt vann og avløp i 2017. Rapport etter prosjektet ble behandlet i kommunestyret 02.11.2017 som gjorde slikt vedtak etter innstilling fra kontrollutvalget:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport investeringsprosjekt vann og avløp ber kommunestyret rådmannen sørge for at det blir etablert et helhetlig prosjektstyringssystem for investeringsprosjekter i VA som blant annet inkluderer:

- 1. Retningslinjer og rutiner for gjennomgang av roller, ansvar og ressursbehov i prosjektets ulike faser, herunder rutiner for å identifiserer eventuelle gap mellom tilgjengelig og nødvendig kompetanse for å avdekke ev. behov for ekstern kompetanse.*
- 2. Rutiner for utarbeidelse av oversikter over prosjektorganisasjonen i investeringsprosjekter, inkludert informasjon om alle relevante rapporteringslinjer og rapporteringsansvar.*
- 3. Retningslinjer og rutiner for utarbeidelse av kalkyler og kostnadsestimater, inkludert prinsipper for fastsettelse av usikkerhet.*
- 4. Retningslinjer og rutiner for å identifisere, vurdere, dokumentere og behandle usikkerhet i kostnadsoverslagene.*
- 5. Prinsipper for bruk av forprosjekt, og rutiner for å vurdere behov for forprosjekt*
- 6. Retningslinjer og rutiner som sikrer at vesentlig risiko i investeringsprosjekter blir vurdert og håndtert, både ved oppstart av et investeringsprosjekt, og underveis i prosjektet. Dette gjelder blant annet risiko knyttet til økonomi, fremdrift og kontrakter.*
- 7. Krav til kvalitetssikring av sentrale aktiviteter i prosjektstyring og -gjennomføring, samt rutiner for å dokumentere gjennomført kvalitetssikring.*
- 8. Krav til skriftliggjøring og arkivering i gjennomføringen av investeringsprosjekter.*
- 9. En formalisering og tydeliggjøring av krav til kontraktsoppfølgingen i investeringsprosjekter.*
- 10. Rutiner for utarbeidning av en samlet oversikt over alle meldte og godkjente endringer i prosjekter.*
- 11. Rutiner for utarbeidning av prosjektregnskap som muliggjør en overordnet og samlet oppfølging av prosjektøkonomien.*
- 12. Å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget innen 01.02.2018 som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen.*
- 13. Saksdokumentene og Deloitte sin revisjonsrapport sammen med forvaltningsrevisjonen fra 2014 oversendes det selskap som skal foreta undersøkelser jf. kommunestyrets vedtak FO 27/17 og F-sak PS 90/17.*
- 14. Legge frem sak vedrørende oppbygging av kompetanse i egen regi for prosjektledelse, for å få ned kostnadene ved kjøp av konsulent tjenester.*
- 15. Rådmannen bes om å gi en vurdering av om internkontrollsystemet har fungert tilfredsstillende i forhold til gjennomføring av investeringsprosjekter innenfor vann og avløp. Hvis vurderingen avdekker svakheter i internkontrollen, hvilke tiltak vil rådmannen iverksette for å få en tilfredsstillende internkontroll på plass?»*

Rådmannen orientert kontrollutvalget om oppfølging av denne forvaltningsrevisjonen ved seks anledninger i 2018/2019 og 2 ganger i 2020 senest i møte 09.09.2020 der det ble gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalget ber om å få ny skriftlig status på kvalitetsprosjektet, inkludert oppfølging av forvaltningsrevisjon «Investeringsprosjekt (2015)» og «Investeringsprosjekter innen vann og avløp (2017)» samt BDO-rapport om «Undersøkelser levering av tjenester teknisk avdeling (2018)» i første møte i kontrollutvalget i 2021.*
2. *Kontrollutvalget ber rådmannen om å demonstrere for kontrollutvalget kvalitetssystemet på dette feltet i samme møte.*
3. *Den skriftlige statusen bes sendt sekretariatet senest 3 uker før møtedato.*

16.2. Undersøkelser levering av tjenester teknisk avdeling

Kommunestyret i Askøy kommune behandlet endelig rapport om undersøkelser levering av tjenester teknisk avdeling i møte 07.06.2018 der det ble gjort slikt vedtak:

«Hovedrapport med tilleggsrapporten fra BDO viser at det ikke har foregått korrupsjon eller andre straffbare forhold i Askøy kommune.

1. *Kommunestyret tar rapporten fra BDO «Rapport om undersøkelse - levering av tjenester til teknisk avdeling i Askøy kommune i perioden 2009 - 2017 og tilleggsrapport til etterretning.*
2. *Rapporten med tillegg oversendes rådmannen og kontrollutvalget for videre oppfølging.*
3. *Innkommne forslag fra AP, FrP og Krf følger saken.»*

Det var særlig forslaget fra Fremskrittspartiet som kunne tolkes som en konkret bestilling til kontrollutvalget. Dette lød slik:

«Kommunestyret vil påpeke grunnlaget for BDO rapporten var påstander/antydninger av at det har foregått straffbare handlinger i Askøy kommune. Ut fra dette utgangspunktet tar kommunestyret til etterretning og finner det tilfredsstillende at det ikke er kommet frem noen antydninger på korrupsjon eller straffbare handlinger i rapporten. Kommunestyret vil påpeke sviktende regelverk og rutiner og ber om at dette blir fulgt opp. Ut fra dette ber kommunestyret følgende blir fulgt opp.

Kontrollutvalget:

1. *Tidligere forvaltningsrevisjoner fra rådmannen*
2. *Komme med forslag til innkjøpsregler*
3. *Habilitet for ansatte og politikere*
4. *Skriftlige rutiner og oppfølging av vedtak*
5. *Regler og rutiner vedrørende handel mellom kommunale ansatte og leverandører.*
6. *Rutiner og dokumentasjon vedrørende ansattes og politikeres forretningsvirksomhet og bruk av disse.*
7. *Regelverk og registrering av bi verv for kommunens ansatte.*
8. *Lage regelverk om ansettelsesforhold for politikere og leverandører/konsulentfirma som brukes av Askøy kommune.*
9. *Få på plass et gaveregister for ansatte og politikere*
10. *Etablere rutiner og system for kostnad kalkyler slik at disse er forsvarlig før det tas beslutninger innenfor investeringer.*
11. *Usikkerheter og risiko eller endring i forutsetninger må synlig og tydeliggjøres så snart disse er kjent overfor politikerne.*
12. *Vurdere hvor stor usikkerhet som vil være akseptabel i de ulike faser før saker legges frem for politisk nivå.*
13. *Fortløpende vurdere investeringer inn mot endrende behov.*
14. *Dokumentasjon vedrørende etterprøvelse.»*

Saken ble lagt frem for kontrollutvalget i møte 18.10.18 med slik anbefaling fra sekretariatet:

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget sender saken tilbake til kommunestyret med forslag om at det er rådmannen som skal lage rutiner, prosedyrer og regler som kommer frem i sak PS

63/18 fra møte i kommunestyret 07.06.2018. Videre blir det anbefalt at kontrollutvalget får i oppgave på vegne av kommunestyret å følge opp at disse rutinene kommer på plass.

Kontrollutvalget fikk informasjon fra rådmannen om status på oppfølging av endelig rapport (BDO rapport) om undersøkelser levering av tjenester teknisk avdeling i samme møte der det ble gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalget ber rådmannen komme med felles skriftlig og muntlig tilbakemelding til første møte i utvalget i 2019 om status på hva som er gjort med forbedringspunktene som er kommet frem i BDO rapportene og forvaltningsrevisjon investeringsprosjekter vann og avløp.*
2. *Kontrollutvalget ber om at tilbakemeldingen blir gitt på hvert enkelt forbedringspunkt som kommer frem i rapportene.*

Kontrollutvalget vedtok også slik innstilling til kommunestyret i dette møtet:

1. *Kommunestyret ber rådmannen lage rutiner, prosedyrer og regler som kommer frem i sak PS 63/18 fra møte i kommunestyret 07.06.2018.*
2. *Kommunestyret ber om at kontrollutvalget følger opp at rutinene kommer på plass.*

Kommunestyret behandlet saken i møte 01.11.2018 der det ble gjort slikt vedtak:

1. *Kommunestyret ber rådmannen lage og implementere rutiner, prosedyrer og regler som kommer frem i sak PS 63/18 fra møtet i kommunestyret 07.06.2018.*
2. *Kommunestyret ber kontrollutvalget følge opp at rutinene, reglene og prosedyrene kommer på plass, praktiseres og etterleves.*
3. *Fremskrittspartiets forslag oversendes rådmannen*

Oppfølging av denne saken er av praktiske grunner slått sammen med oppfølging av sak om forvaltningsrevisjon innen investeringsprosjekt vann og avløp, jf. sak 16.1 over. Der er det avtalt ny skriftlig og muntlig orientering fra rådmannen i andre møte i kontrollutvalget i 2020.

16.3. Saksforberedelse og vedtaksoppfølging

Kontrollutvalet bestilte forvaltningsrevisjon av saksforberedelse og vedtaksoppfølging i møte 22.02.2018, Revisjonsrapport ble behandlet i kontrollutvalget 29.11.18 og i kommunestyret 07.02.2019 der det ble gjort slikt vedtak:

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport av saksforberedelse og vedtaksoppfølging, ber kommunestyret rådmannen sørge for å:

1. *Utarbeide skriftlige rutiner som tydeliggjør*
 - a) *hvilke momenter, forhold og vurderinger som skal inngå i saksfremlegg fra administrasjonen til politisk nivå, herunder om det er forhold og vurderinger i saker som det er knyttet usikkerhet til, og*
 - b) *gjeldende praksis for kvalitetssikring av saksfremlegg.*
2. *Sikre at alle medarbeidere som arbeider med å skrive saksfremlegg gjennomfører kurset som er utarbeidet for dette området.*
3. *Avklare detaljeringsgraden i budsjettet med politikerne for å sikre at kommunestyret får dekt sitt informasjonsbehov i anledning budsjettbehandlingen.*
4. *Sikre at system, rutiner og praksis som er etablert for registrering og oppfølging av status for iverksettelse av vedtak blir utvidet til å omfatte vedtak fattet i utvalg for oppvekst og utvalg for teknikk og miljø.*
5. *Etablere mer systematisk rapportering på administrasjonens oppfølging av politiske vedtak, som også omfatter rapportering på eventuelle avvik i vedtaksoppfølgingen*
6. *Å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget innen 01.03.2019 som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal*

settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen.

Denne forvaltningsrevisjonen har kontrollutvalget fulgt opp 3 ganger, siste gang i møte 09.09.2020 der det ble gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalget har merket seg at Askøy kommune er ferdig med gjennomføringen av halvparten av punktene i forbedringsarbeidet etter forvaltningsrevisjon innen saksforberedelse og vedtaksoppfølging, men at det fortsatt gjenstår noen forbedringspunkter før alt er ferdig gjennomført.*
2. *Kontrollutvalget ber om at rådmannen kommer med ny status for oppfølging for punktene 1, 5 og 7 innen utgangen av 2020 slik at det kan behandles i første møte i 2021 i utvalget.*
3. *Den skriftlige tilbakemeldingen blir å levere sekretariatet innen 31. 12.2020.*

16.4. Samhandlingsreformen

Det ble gjennomført forvaltningsrevisjon innen samhandlingsreformen i 2019. Rapport etter prosjektet ble behandlet i kommunestyret 26.09.2019 som gjorde slikt vedtak etter innstilling fra kontrollutvalget:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport av tilpasning til samhandlingsreformen, ber kommunestyret rådmannen sørge for å:

1. *Fortsette arbeidet med å sikre at ulike deler av tjenestene har tilstrekkelig kapasitet til å håndtere sine oppgaver.*
2. *Sikre tilstrekkelig tilgang på fagkompetanse i alle deler av tjenestene, i samsvar med helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 bokstav d*
3. *Gjennomføre systematiske kartlegginger av om det finnes pasientgrupper som ikke får tilfredsstillende oppfølging.*
4. *Sikre at prosjekt og tiltak kommunen setter i verk innenfor helse og omsorg blir systematisk evaluert.*
5. *Sikre at det foreligger tilstrekkelig med rutiner for intern samhandling i tilfeller der det er aktuelt at pasienter mottar tjenester fra flere fagavdelinger samtidig.*
6. *Sikre at de fysiske forholdene i helse- og omsorgstjenestene er godt nok tilpasset til å kunne tilby alle pasienter et tilbud med tilfredsstillende kvalitet.*
7. *Sikre at det når det er aktuelt, blir meldt avvik til helseforetaket knyttet til informasjonsutveksling mellom kommunen og helseforetaket.*
8. *Gjennomgå etablerte rutiner og praksis for utarbeidelse av budsjetter, og vurderer hvorvidt det er mulig å videreutvikle disse ytterligere med tanke på å sikre realistisk budsjettering.*
9. *Vurdere aktuelle tiltak for å sikre bedre løpende oversikt over den økonomiske utviklingen gjennom året i de ulike fagavdelingene/tjenestene*
10. *Å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget innen 01. 10.2019 som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen.»*

Handlingsplan i tråd med vedtaket i punkt 10 over ble ikke mottatt innen utgangen av 2019, ble purret på i januar 2020 og behandlet i kontrollutvalget 01.04.2020. Etter dette ble ny oppfølging behandlet i møte 09.09.2020 der det ble gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalget ser positivt på at forbedringsarbeidet etter forvaltningsrevisjon av tilpasning til samhandlingsreformen er kommet en god del lenger enn ved forrige rapportering i mars 2020.*
2. *Kontrollutvalget ber rådmannen om å komme med ny skriftlig status på oppfølging av revisjonen til første møte i 2021. Statusrapporten bes levert sekretariatet senest tre uker før møtedato.*

16.5. Kommunal utleievirksomhet av næringseiendom

Kontrollutvalget bestilte i møte 21.02.2019, på bakgrunn av vedtak i kommunestyret 01.11.2018, forvaltningsrevisjon innen kommunal utleie av næringseiendom. Revisjonsrapport ble behandlet i kommunestyret 26.09.2019 der det etter innstilling fra kontrollutvalget ble gjort slikt vedtak:

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport innen kommunal utleie av næringseiendom, ber kommunestyret rådmannen sørge for å:

1. *Iverksette tiltak for å tydeliggjøre hvilke saker som skal løftes til prinsipiell behandling*
2. *Treffe nødvendige tiltak for å sikre at kvalitetssikringsrutinen for inngåelse av utleiekontrakter alltid følges.*
3. *Etablere skriftlige rutiner for fastsettelse av pris for kontrakter knyttet til utleie av næringseiendommer der dette ikke skjer gjennom åpen konkurranse.*
4. *Etablere skriftlige rutiner for utleie av næringseiendommer.*
5. *Treffe nødvendige tiltak for å sikre skriftlighet i saksbehandlingen.*
6. *Å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget innen 01.12.2019 som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen.*

Denne forvaltningsrevisjonen har blitt fulgt opp 2 ganger, senest i møte 19.05.2020 der det ble gjort slikt vedtak:

«Kontrollutvalget er fornøyd med oppfølgingen av denne forvaltningsrevisjonen og sier seg ferdig med saken.»

Askøy kommune

Kontrollutvalet
c/o Sekretariat for kontrollutvalet
Vestland fylkeskommune
Postboks 7900, 5020 Bergen

telefon: 05557

e-post: hogne.haktorson@vfk.no
e-post: roald.breistein@vfk.no
e-post: kjartan.haugsnæs@vfk.no
e-post: helge.inge.johansen@vfk.no
e-post: einar.kare.ulla@vfk.no
e-post: kontrollutvalet@vfk.no